

Årsberetning for NAFA 2017

Det har været et umanerligt overskyet og regnfuldt år, og det kan ses på antallet af besøgende. Der kun var ca. 444 gæster + 84 besøg af NAFA-medlemmer, mod over 900 personer sidste år. Der har heller ikke været nogle særlige astronomiske begivenheder vi kunne se her i Nordjylland, udover den sædvanlige, opreklamerede Supermåne.

3. januar var vi på et meget interessant besøg hos Polyteknik A/S i Østervraa, som foretager Coatning af praktisk taget alle ting - også astronomiske teleskoper. Stifteren og chefen Jens William Larsen gav digital foredrag, viste billeder fra Chile. De arbejder meget sammen med ESO i Chile, og så fremstiller de også selv maskiner til coating. Det var jeg ikke klar over.

Vi fik også rundvisning på hele virksomheden

Traktementet var helt i top, som i kan se på billedet, hvor vi ikke er fuldtallige. Vi blev over 20, så nogle måtte stå op. (Billede 1-2)

---

7. februar hos Hans og Runa i Flauenskjold var der observations-møde, men overskyet. Jeg var denne aften i fotoklubben. Men jeg er sikker på, at alle havde det hyggeligt hos Hans og Runa.

7. marts Instrument- og observationsmøde i observatoriet.

3. april Holger Nielsen holdt spændende foredrag "Et billede". Det var nu en stor mængde billeder, vi fik set. Det handlede mest om Saturn og de ejendommelige lysfænomener omkring den og dens mange måner. Meget af det optaget af rumsonden Cassini.

3. oktober. 4 medlemmer var i det nordvestlige USA, for at opleve den totale Solformørkelse d. 21. august. Holger, Svend, Ib og Ole fortalte om deres rejse og viste billeder. Holger holdt et interessant mini-foredrag om alle de ting, der skal klappe, for at en total formørkelse kan finde sted. (Billede 3-6)

12. september var der instrument- og instruktionsmøde. Der blev fortalt om brugen af de gradinddelte kredse og om kikkerterne generelt v. Mogens. Og Holger fortalte om brugen af programmet Starry Night.

6. november Meteoritfaldet i Ejby og historien om, hvordan Verden blev til. Henning Haack geofysiker fortalte om de forskellige former for meteorer og deres oprindelse. Han havde også prøver med, bl.a. et stykke fra Månen! Så nu er vi mange, der kan sige, at vi har prøvet at røre ved Månen! (billede 7-9)

12. dec. Geminiderne skulle kulminere 12-13. december, men mødet i Vildmosen måtte aflyses på grund af kraftig regn.

Vandreudstillingen

Astronomisk Selskab holdt, som jeg også fortalte i min årsberetning for 2016, 100 års jubilæum i 2016. I den anledning havde de en stor vandrestilling med 18 plancher med 1x1 meter flotte fotos og info på begge sider, på turné rundt i landet, hvor den stod i 10 større byer.

Titlen var "Danmark i rummet" og var primært en hyldest til dansk astronomi fra Tycho Brahe til Andreas Mogensen. Det var meningen, at den skulle have stået i Aalborg i løbet af efteråret 2016 eller februar 2017, men på grund af logistiske problemer, og problemer med tilladelse til at opstille den, blev den først opstillet d. 27. juli 2017 og stod til 15. august.

Her stod den på Kennedys Plads.

I alt vejede udstillingen ca. 3 tons inklusive de tunge betonklodser, så de væltede ikke så let, hvis der skulle komme en storm. Nicolai Vestergaard stillede den selv op, og sagde, at han ikke havde brug for hjælp.

Jeg havde ca. en måned tidligere sendt en mail til samtlige medlemmer, om vi kunne arrangere noget gade-astronomi med solkikkert og H-alpha-filter, men fik kun tilsagn om et par timer i ny og næ fra 4 bestyrelses-medlemmer + Ole Fastrup. Da var jeg skuffet over mine medlemmer! Jeg nægter at tro, at alle var ude at rejse samtidig!

Nu var der "heldigvis" overskyet og af og til regn det meste af tiden; Det ville have været flovt, hvis Solen bragede igennem hele tiden, og vi ikke var der noget af tiden.

Jeg var der flere gange, og talte med mange interesserede mennesker. Svend var der også en gang - og Ole Fastrup og jeg viste Solen med protuberanser på en af de sidste dage.

Der var god afsætning for både Astronomisk Selskabs og vores foldere.

Jeg fik 10 plakater for udstillingen, til at hænge op rundt omkring i byen, bl.a. på bibliotekerne. Nicolai Vestergaard stillede den selv op, og sagde, at han ikke havde brug for hjælp. (billede 10-19)

Mandag 15. maj Workshop i Projekt Vandtårnet i Hammer Bakker

Jeg har før fortalt om dette projekt. Det er et gammelt Vandtårn fra 1939, som er taget ud af drift, og som skal laves om til kulturcenter.

Bl.a. har vi i NAFA mulighed for et sted på øverste etage og måske et observatorie oppe på toppen.

udstillinger for skoler

Ungdomsklubber i området skal have mulighed for at klatre på klatrevæg indvendigt i tårnet.

Rappellingfirmaer kan rappelle udvendigt fra toppen og ned på terræn.

Etagedækkene kan benyttes til skiftende småudstillinger (Der er 29m² areal på hver etage.)

Der var masser af fremmødte, især en del idérige unge mennesker. Men da vi holdt stiftende generalforsamling 12. oktober, glimrede de med deres fravær.

Erling Larsen

Ole Schwarz

Nils Bell

Jørn Sundby

Hans Christensen

Bestyrelses-suppleant: Torben Christensen

Jeg var i Vodskov til møde igen 9. januar. Vi har fået tilladelse af Naturstyrelsen til bygning af overdækket indgangsparti. Vi fortsætter med søge fondsmidler - især hos Realdania Fondens kampagne "Underværker" - til indretningen, som skønsmæssigt vil komme til at koste i omegnen af 1,3 millioner kr. (Billede 20-24)

VLT

Sidste gang jeg kontaktede Bo Gregersen, der styrer Vildmose-centret, ang. Merkur-passagen i maj 2016, fik jeg at vide, at vi skulle snart nedtage vort observatorie, da vildsvinene skulle have udvidet deres område. Men der er intet sket, og jeg er ikke den der skal minde ham om det.

Medlem Jesper Salvesen har fortalt, at hans mor besidder et område mellem Kongerslev og Lille Vildmose - Svanfolk Bakker - hvor vi kan oprette observatorie. Der var besigtigelse 27. marts.

Til at begynde med, blev vi skuffede, da vi fik forevist nogle gamle servitutter der forbød bygning på området. Så til at starte med betragtede vi det som et ideelt og mørkt observationssted for vore egne kikkerter. Disse servitutter er siden blevet annullerede , så vi ved, hvor vi har et godt sted, når vi bliver smidt ud af Vildmosen.

Der var også sørgelige begivenheder. Vi mistede to højt skattede medlemmer. Først Jens Ejsing 69 år d. 15. juni og senere Per Rieffestahl 78 år d. 21. juli

Foreningen var repræsenteret ved begge. (Billede 25)

Rengøring af kikkert 12. august. Alt blev udført af bestyrelsen. Svend og Hans tog sig kælderens ting, og

Mogens og undertegnede rengjorde kikkerterne, hvilket måtte gøres i halvmørke, da det regnede så meget, at vi ikke kunne åbne kuplen, og samtlige pærer var sprunget. Svend blev sendt i byen for at købe nogle nye.

Instrumenter

Mogens har skaffet et 30 mm Wide field okular, som skulle være bedre end det König 40 mm, vi har i forvejen. + et UHC filter, der specielt beregnet til Emissions- og Planetariske tåger, da det dæmper lysforureningen fra byen.

Svend har, efter et et-punkts bestyrelsesmøde, købt en ækvatorial Skywatcher EQ6 GO-TO opstilling til det 8-tommer Meade Schmidt-cassegrain teleskop, vi fik foræret for flere år siden.

Ildkugle-kameraet har været til reparation, og fungerer fint. De planlagte højhuse vil stikke ind i den 165 gr. store billedvinkel, så der skal nok findes et andet sted til det.

Holger har foreslået, at vi får et elektronisk styre- system, altså noget der minder om et go-to system, så vi lettere kan finde objekter og styre kikkerten nede fra kælderen her, og transmittere optagelser ned til pc'en med videokamera.

23. oktober havde vi besøg af Erik Persson fra Astro, som har været vor mangeårige leverandør af udstyr. Persson mente godt, at det kunne lade sig gøre, hvis vi fik påsat nogle stepmotorer. Men det krævede en nøjagtig optælling af tænder på tandkransene, og det gjorde Jørgen Schou og Svend Pedersen 23. november med tuschpen, stållineal og tråd. Data er sendt til Persson. (billede 26-29)

Aalborg Kommune vil bygge højhuse på 50 meters højde på grunden sydvest, hvor det gamle Teknikum ligger, kun 100 meter fra Observatoriet. Svend P har lavet denne flotte men også skræmmende visualisering ud fra bygningsbilleder og Google Earth. Det vil også stikke ind i vores ildkugle kamera. Den vil også spolere vores nattesyn når vi kigger mod sydvest, og kommer til at skære igennem ekliptika.

Ove har skrevet en indsigelse til mod højden på bygningerne, og jeg erfarede i går, at det er der 20 andre folk og instanser, der har gjort. (billede 30-32)

(Læs Oves indsigelse)

Svend Hansen er blevet udnævnt til æresmedlem. Han har været medlem siden 70'erne, turnusmedlem og vores trofaste kasserer fra 2000 til 2014. Jeg har skrevet et lille stykke om Svend til webmasteren. (billede 33-34)

D 3. December kom jeg på Tv2 foran observatoriet i ca. 1,5 minut, da der var "Supermåne" d.v.s. Månen skulle være ca. 14 % større end den normalt er, hvilket jo er noget vrøvl. Den var ca. 360.000 km væk, hvilket giver ca.

6-7 % større Måne i forhold til **middelafstanden**, der er 384.700 km.

---

5. december var der traditionen tro Julegløgg og æbleskiver i lange baner. Hans og Runa stod som i mange år for traktementet. (billede 36-37)

På samme aften fik vi nye, fine turnustrøjer med den fine forbedring, som Holger lavede i Illustrator.

Her står Astronomisk Forening øverst

Nye medlemmer i 2017

Camilla Koed, Hadsund

Sofie Mosgaard, Alborg

Casper Fogh Larsen, Aalborg

Anders og Berit Mikkelsen, Vadum

Oana Maria Coman, Aalborg (der desværre flytter til København)

Nye medlemmer i 2018

Thomas Modeweg-Hansen, Aalborg

Ole Schmidt Pedersen, Nørresundby

Bent Lyndgaard, Aalborg

Af Torben B. Christensen

Formand